

Warszawa, 19.12.2007 r.

Pan Maciej Hoffman
Dyrektor Generalny
Izba Wydawców Prasy
ul. Foksal 3/5
00-366 Warszawa

Szanowny Panie Dyrektorze,

uprzejmie dziękujemy za pozytywne ustosunkowanie się do przedstawionych przez dystrybutorów w Projekcie nr 3 „Kierunków zmiany dotychczasowej praktyki rozliczania dostaw wydawnictw z dołączonymi dodatkami w nakładzie dzielonym i jednolitym”.

A.

W związku z tym, że Izba zwraca się z prośbą o wyjaśnienie przyczyn stanowiska dystrybutorów dot. odrzucenia Projektu Nr 1 na rzecz wdrożenia Projektu Nr 3, w części dotyczącej czasopism i książek, poniżej przedstawiamy stosowne uzasadnienie.

Uzasadnienie do projektu 3.

1. Zmiana organizacji dostaw i rozliczeń wydawnictw z dodatkami podwyższającymi ich cenę winna być jednolitym standardem dla dzienników oraz czasopism i książek.
2. Przyjęcie zmian w wersji zaproponowanej w projekcie 3 w porównaniu do wersji przekazanej przez IWP:
 - 1) umożliwi zastosowanie tych samych zasad dla czasopism i dzienników (z jednym wyjątkiem: w przypadku dzienników dodatek będzie przekazywany oddzielnie),
 - 2) zmniejszy ilość błędów we wprowadzaniu ceny sprzedaży w punktach sprzedaży, a tym samym i kosztów, które poniosą sprzedawcy, gdyż każdy sprzedawca będzie wprowadzał jedną cenę lub skanował jeden kod kreskowy dla zestawu, a nie dla dwóch produktów o różnych cenach i różnych stawkach podatku VAT,
 - 3) zmniejszy pracochłonność dokumentowania obrotu towarowego oraz organizacji pracy w ekspedycjach i zwrotniach na wszystkich szczeblach kolportażu,
 - 4) umożliwi prawidłowe rozliczenie sprzedaży wydawnictw w postaci zestawu.

Podkreślamy, że wprowadzenie zaproponowanego standardu będzie wymagało przede wszystkim zmian systemów informatycznych na poziomie hurtu i detalu, wymiany umów ze sprzedawcami lub co najmniej ich aneksowania, przeprowadzenia szeregu szkoleń dla sprzedawców, zmiany organizacji pracy w ekspedycjach i zwrotniach. Wykonanie tych prac wymaga czasu, dlatego też została zaproponowana data 1 marca 2008 r.

Przyjęcie tego standardu spowoduje znacząco zwiększenie ilości dokumentów w rozliczeniach sprzedaży wydawnictw z dodatkami, jednakże będą to zmiany o znacznie mniejszym zasięgu, niż zaproponowane przez IWP.

Ocena projektu nr 1 (IWP)

1. Projekt dla czasopism zakłada rozdzielną sprzedaż i rozliczenia dla czasopisma i dodatku, a w takiej sytuacji mamy do czynienia z:
 - dwoma produktami
 - dwiema cenami
 - dwiema stawkami VAT
 - dwoma kodami
 - jednym momentem podatkowym, o ile rzeczywiście każdy wydawca wyrazi taką zgodę.

2. Zastosowanie rozwiązań wg projektu nr 1 nie jest możliwe przede wszystkim z uwagi na uwarunkowania sprzedaży prasy nie tylko w sieciach sprzedaży, ale i w sklepach, gdzie prasa nie jest podstawowym sprzedawanym produktem.
Po przeprowadzeniu ostatecznych konsultacji z sieciami handlowymi, poniżej przedstawiona została ich opinia, z której jednoznacznie wynika, że nie będzie możliwości sprzedaży prasy w większości sieci handlowych ze względu na:
 - 1) błędną identyfikację przedmiotu sprzedaży przy bezpośrednim zakupie,
 - 2) powszechne rozkompletowywanie czasopism w sklepach samoobsługowych, ze względu na kradzieże dodatków,
 - 3) wprowadzanie kas samoobsługowych, gdzie klient samodzielnie skanując kod kreskowy nie będzie miał wiedzy o zasadach sprzedaży czasopism z dodatkiem,
 - 4) dużą rotację sprzedawców w sklepach, co skutkuje brakiem możliwości odpowiedniego wyszkolenia,
 - 5) znaczące utrudnienie i podniesienie kosztów pracy ewidencji na kasach fiskalnych,
 - 6) podwojenie kosztów ewidencji dostaw i rozliczania dostaw w punktach sprzedaży,
 - 7) brak możliwości prawidłowego rozliczenia sprzedaży przez dystrybutora.

3. Systemy IT dystrybutorów identyfikują obrót towarowy przez tytuł, indeks, numer/wydanie i takie same parametry należałoby zastosować także dla dodatków, aby mieć możliwości identyfikacji dodatku z numerem/wydaniem. Nie jest możliwe przeniesienie sprzedaży dodatków do systemów sprzedaży artykułów pozaprasowych, z uwagi na nierozłączność ich sprzedaży z danym czasopismem.

Nadpłata podatku VAT.

Wydawcy zwracają się zapytaniem, dlaczego kolporterzy zmuszają wszystkich uczestników obrotu towarowego do ciągłego nadpłacania podatku VAT. Zwracamy uwagę, że:

- wydawcy dzienników takich pytań nie kierują,
- zasady dla dzienników i czasopism powinny być jednolite, z przyczyn, o których była mowa wyżej,
- zastosowania innego sposobu postępowania z czasopismami (wg Projektu IWP) może zakończyć się rezygnacją wielu punktów sprzedaży ze sprzedaży prasy, a więc skutki dla branży będą bardziej dotkliwe niż nadpłata VAT.

B.

Jesteśmy zobowiązani do wyrażenia głębokiego zaniepokojenia treścią niektórych informacji, zamieszczonych w piśmie IWP z 11 grudnia br., dotyczących dołączania dodatków mających wpływ na cenę wydawnictwa, jak poniżej.

1. W ust. B akapit 2 przedstawiono stanowisko niektórych wydawców, którzy dla nakładu dzielonego, gdzie część nakładu będzie zawierać dodatek, nadal zamierzają tę część dostawy opodatkować stawką VAT 7% i rozliczać wg szczególnego momentu powstania obowiązku podatkowego. Zwracamy uwagę, że jeśli część nakładu z dodatkiem będzie miała podwyższoną cenę, takie postępowanie będzie niezgodne z obowiązującym prawem, w tym z wyrokami sądowymi.
2. W ust D z kolei dostrzegamy propozycję, z której zapewne zechce niestety skorzystać wielu wydawców, a która stanowi stosowanie obecnych rozwiązań także w przyszłości.

- 1) Dołączenie dodatku do całego nakładu książki i stosowanie stawki podatku VAT 0% dla całego zestawu (kompletu) może być zastosowane tylko i wyłącznie wówczas, jeśli dodatek stanowi kontynuację informacji zawartej w książce, czyli stanowi integralną część kompletu, a Urząd Statystyczny ustali dla dodatku kod PKWiU jak dla książki, wówczas wystąpi jedna transakcja sprzedaży (książki i dodatku łącznie).

Podobne rozwiązanie możliwe jest dla prasy tylko wówczas, gdy dodatek został sporządzony metodą poligraficzną. Jednak w przypadku dołączenia dodatku niepoligraficznego będzie możliwe zastosowanie tylko i wyłącznie szczególnego momentu powstania obowiązku podatkowego w rozliczeniach sprzedaży danego wydawnictwa, ale kody PKWiU dla prasy i dodatku będą różne.

Natomiast jeśli chodzi o tytuły prasowe, które zawsze do każdego numeru dołączają dodatki, nie będące integralną częścią wydawnictwa, wówczas takie wydawnictwo nie stanowi „kompletu” jak książka i związana z nią płyta uzupełniająca treść książki, może zaistnieć problem z udowodnieniem, że dodatek został dołączony nieodpłatnie (skoro żaden numer danego wydawnictwa nigdy nie był sprzedawany bez dodatku, to organ podatkowy może twierdzić, że dodatki nie są dodawane nieodpłatnie i ich wartość stanowi element ceny całości sprzedaży).

Należy przy tym zauważyć, że istnieje przepis ustawy Ordynacja podatkowa umożliwiający organom podatkowym zakwestionowanie twierdzenia podatnika, iż przekazał dodatek za darmo, w sytuacji, gdy z analizy całokształtu okoliczności sprawy wynika, że faktycznie dodatek został sprzedany. Zgodnie z art. 199a ww. ustawy:

„§ 1. Organ podatkowy dokonując ustalenia treści czynności prawnej, uwzględnia zgodny zamiar stron i cel czynności, a nie tylko dosłowne brzmienie oświadczeń woli złożonych przez strony czynności.

§ 2. Jeżeli pod pozorem dokonania czynności prawnej dokonano innej czynności prawnej, skutki podatkowe wywodzi się z tej ukrytej czynności prawnej.”

- 2) Wg propozycji IWP: zastosowanie mutacji tego samego wydania tytułu prasowego, ale różniącego się zawartością i ceną oraz dołączonym dodatkiem – czyli nadal będzie to nakład dzielony, a mutacja z dodatkiem będzie tzw. wersją „luksusową”.

Przede wszystkim wątpliwe jest, czy można będzie potraktować dołączanie dodatku w wersji tzw. luksusowej jako czynność nieodpłatną. Wszystko zależy od tego, jak faktycznie będzie kształtowała się relacja zawartości mutacji tego samego wydawnictwa do zróżnicowania ceny, przy uwzględnieniu zróżnicowania wartości dołączanego dodatku.

Przykładowo, jeżeli wersja podstawowa wydawnictwa będzie niewiele różniła się od wersji „luksusowej” (np. kilka stron więcej), do wersji „luksusowej” będzie dołączony dodatek dużo bardziej wartościowy niż dodatkowy materiał redakcyjny, a cena wersji „luksusowej” będzie znacząco wyższa, to należy wyciągnąć wniosek, że

różnica w cenie obejmuje również różnicę w wartości dodatku. Czyli dodatek (przynajmniej ten w wersji „luksusowej”) nie jest dodawany bezpłatnie, czyli nie ma zastosowania art. 7 ust. 2 i ust. 3 ustawy o podatku od towarów i usług. Zwracamy także uwagę, że kontrole skarbowe odbywają się już po okresie sprzedaży wydawnictw prasowych, a więc urzędnicy badają tylko faktury VAT wystawiane za sprzedane egzemplarze i nie mamy żadnych możliwości udowodnienia, czym różnią się wydania luksusowe od wydań podstawowych.

Należy przy tym podkreślić, że po wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 23 maja 2007 r. (sygnatura akt III SA/Wa 2752/06) organy podatkowe zaczęły szczególnie wnikliwie analizować stan faktyczny w zakresie tego, czy w konkretnych sytuacjach mamy do czynienia z nieodpłatnym dołączaniem dodatków, czy też jest to czynność faktycznie odpłatna. Przykładem jest interpretacja Ministra Finansów z dnia 6 grudnia 2007 r. dotycząca dołączania płyt do materiałów szkoleniowych, w której Minister zakwestionował stanowisko wnioskodawcy, jakoby płyty były dołączane do materiałów szkoleniowych nieodpłatnie i uznał, że cena obejmuje cały produkt.

Na zakończenie informujemy, że popieramy zamiar wystąpienia do Ministerstwa Finansów o wydanie jednolitej interpretacji odnośnie opodatkowania dodatków dołączanych do prasy i książek, która – mamy taką nadzieję - rozwieje wszelkie wątpliwości branży wydawniczej i kolportażowej.

Z poważaniem

„RUCH” S.A.
KOLPORTER S.A.
HDS Polska Sp. z o.o.